

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Jerry Eriksson

Datum
2025-05-19

Beteckning
Remissvar
Dnr: 25RS3709

Region Örebro läns svar på remiss gällande betänkande Publiken i fokus - reformer för ett starkare filmland (SOU 2025:24)

Remissvar från Region Örebro län

Region Örebro län (även Regionen) har tagit del av betänkandet Publiken i fokus – reformer för ett starkare filmland (SOU 2025:24)

Sammanfattning

Region Örebro län ställer sig positiv till utredningen i stora drag. Det är en välskriven utredning med en gedigen bakgrundsbeskrivning av hur filmsverige ser ut och fungerar både på statlig, regional och kommunal nivå. Det finns goda förslag på hur fortsatt och utvecklad finansiering av svensk film ska säkras.

Regionen har emellertid invändningar kring de filmpolitiska målen som tidigare varit sju till antalet, och i utredningen föreslås bli följande fyra:

- ett brett filmutbud av hög kvalitet
- att film visas i hela landet
- att svensk film når en stor publik
- att filmarvet bevaras och används

De fyra målen är bra, men det Region Örebro län saknar från de nuvarande är målet att produktion ska ske i olika delar av landet¹ och målet som berör barn och unga².

¹ Mål: Utveckling och produktion av värdefull svensk film sker kontinuerligt och i olika delar av landet.

² Mål: Barn och unga har goda kunskaper om film och rörlig bild och ges möjligheter till eget skapande.

Region Örebro län förstår syftet med att renodla de filmpolitiska målen. Det finns en logik i att begränsa målen till sådant som är specifikt för filmområdet, och hänvisa till att andra bredare mål redan finns beskrivna i andra kulturövergripande styrdokument.

Dock finner vi att det fortsatt finns orsak att ändå bibehålla dessa båda perspektiv även i de framtida filmpolitiska målen.

Om att produktion ska ske i olika delar av landet

Sverige är ett stort land med en rik mängd miljöer, människor och företeelser värda att synliggöra. Filmen är också en kulturform som när den produceras kan bidra mycket till det lokala och regionala samhället. Både i form av kulturellt företagande, sättet filmen inkorporerar många andra kulturslag, annat näringsliv och eventuell turism som följer i dess fotspår. Lika mycket handlar det om att synliggöra människorna som utgör Sverige, oavsett var de bor. Det finns ett antal centra i Sverige som byggt upp regionala stödmodeller för kontinuerlig professionell filmproduktion. Resten av landet är dock till stora delar vita fläckar på filmkartan. Där kan kommuner och regioner förvisso ta egna initiativ till främjande av filmproduktion, men en inte oviktig finansiär och möjliggörare är fortsatt Svenska Filminstitutet.

Därför bedömer Region Örebro län att det är av vikt att behålla som uttalat nationellt mål att produktion sker i olika delar av landet. Dels som garant för att den nationella utblicken över Sverige inte bara fastnar vid ett antal punkter, men också som ett viktigt signalvärde till kommunala och regionala verksamheter att nationell nivå fastslår att hela Sverige ska vara representerat när vi skapar bilden av vårt land.

Om barn och unga

Region Örebro län vill också lyfta vissa farhågor med att utelämna barn- och unga-perspektivet i de filmkulturella målen.

Barns första kontakt med film som ett verktyg för att göra sin röst hörd sker ofta via skola eller kulturskola. Ämnet film, som är ett av de nya och därigenom ”skörare” ämnena i kulturskolan, behöver stärkas på alla tillgängliga sätt. En etablerad filmpedagogisk verksamhet i skola och kulturskola ger ringar på vattnet genom att fler unga får möjligheten att upptäcka sin röst via mediet. Det är dels positivt ur ett demokratiskt perspektiv, men stärker även på sikt tillväxten i den svenska filmbranschen. Att barn lär sig hitta till biografen och upptäcka den som den bästa platsen att uppleva film är också nödvändigt för att framtidens biografer ska ha en publik.

Detta kan uppfattas som ett stort logiskt hopp att gå från barn i skolan, till framtida svensk filmproduktion. Men de individer som kommer utgöra framtida talangprogram har inte tillkommit i ett vacuum. Barnets första möte med filmen som konstform sker inte sällan genom skolbio, och det första utforskandet av det egna skapandet i klassrummet eller på kulturskolan. Det är där den kommunala och regionala nivån samverkar. Utifrån ett regionalt perspektiv är det filmpolitiska målet ofta en god utgångspunkt att hänvisa till inför samarbete med skola och kommun. Att barn och unga erkänns i nationella filmpolitiska mål ger ett mandat att frågan är viktig att arbeta med. Det är lika viktigt att den nationella nivån genom Svenska Filminstitutet fortsatt är en aktör som aktivt arbetar med perspektivet tillsammans med kommuner och regioner som naturlig samarbetspart.

Kommunalt och regionalt arbete i skola och kulturskola, med eget skapande och biografbesök, är enligt ovan beskrivning en förutsättning för de nationella målen kring visning och produktion. Det är en röd tråd som riskerar att klippas av om nationell nivå inom filmen stirrar alltför blint på de nya målen, och missar kopplingen till det som sker i kommuner och regioner.

Region Örebro län vill därför understryka värdet i att barn och unga fortsatt omfattas i ett filmpolitiskt mål.

Kulturnämnden 19 maj 2025

Frank Tholfsson (C)
Ordförande kulturnämnden

Katarina Strömgren-Sandh
Chef område kultur och ideell sektor